

Justitiedepartementet
Åklagarenheten
103 33 Stockholm

Hemlig dataavläsning - ett viktigt verktyg i kampen mot allvarlig brottslighet (SOU 2017:89)

Ju 2017/08898/Å

Stockholms tingsrätt har fått betänkandet på remiss. Med de synpunkter som lämnas nedan tillstyrker tingsrätten förslagen.

Tingsrätten kan konstatera att utredningen har gjort en gedigen genomgång av behovet av hemlig dataavläsning, liksom av de integritetsintressen och andra motstående hänsyn som måste beaktas. De avvägningar som har gjorts i dessa avseenden framstår för tingsrätten som mycket rimliga.

När det gäller de tre alternativa sätt att lagstifta som utredningen har övervägt kan tingsrätten instämma i att alternativ 2 framstår som mindre lämpligt. Tingsrätten vill dock peka på att alternativ 1 har vissa fördelar jämfört med det valda alternativ 3. Det kan framstå som mindre smidigt att olika tvångsmedel aktualiseras beroende på med vilken teknik de uppgifter som är av intresse överförs, t.ex. beroende på om ett telefonsamtal sker med konventionell teknik eller via internetbaserad telefoni. Det kan övervägas om det inte i dessa fall skulle ha varit mera närliggande att ge utrymme för hemlig dataavläsning som en metod för att verkställa redan befintliga tvångsmedel, vilka i stället skulle kompletteras med ett nytt tvångsmedel för inhämtande av sådan information som i dag inte kan inhämtas med något hemligt tvångsmedel. Med hänsyn till att det rör sig om en tidsbegränsad lagstiftning har tingsrätten dock inte någon erinran mot den valda lösningen.

Tingsrätten anser vidare att förslaget till lag om hemlig dataavläsning har getts en i vissa delar något svårsläst utformning, med stundtals komplicerade hänvisningar (se och jfr t.ex. hänvisningen i slutet av 4 § tredje stycket samt 11 § och 12 § tredje stycket, som innehåller identiska uppräknings- och något svårtillgängliga uttryck för undantag och huvudregel (se t.ex. frågan om användning av hemlig dataavläsning i någons stadigvarande bostad enligt 4 § första och tredje stycket). Det kan ifrågasättas om inte lagstiftningen skulle ha varit mer lättillgänglig om den i större utsträckning hade utgått från huvudregler med angivande av undantag från dessa.

Slutligen vill tingsrätten väcka frågan om inte hänvisningen till rättegångsbalkens regler om handläggning vid domstol av frågor om tvångsmedel i brottmål innefattar frågan om att beslut under rättegången beträffande tvångsmedel genast ska

gå i verkställighet. Frågan tycks inte ha övervägts närmare i förarbetena till de övriga lagar om hemliga tvångsmedel som utredningen hänvisar till (se t.ex. prop. 2002/03:74 s. 30 f.). Den föreslagna 16 § är därför möjligen överflödigt och snarare ägnad att väcka visst tvivel om innebörden av hänvisningen till rättegångsbalkens regler i 15 § tredje stycket.

Detta yttrande har beslutats av rådmännen Bertil Sundin och Maria Hölcke samt tingsfiskalen Gustaf Almkvist, föredragande.

Bertil Sundin

Gustaf Almkvist